

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 135 | 16-22 januari 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 80 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

17 januari: Een gevangenis in Istanbul weigert gedetineerde Yakup Saygılı toe te staan de begrafenis van zijn vader bij te wonen. Ook de gevangenisdirectie motiveerde haar beslissing niet. Saygılı is een voormalige politiechef die in 2013 corruptieoperaties leidde waarbij hooggeplaatste regeringsfunctionarissen betrokken waren.

18 januari: Ahmet Cengiz Karlı, een zieke gevangene die vastzat in Tokat, verloor zijn leven op de terugweg van een ziekenhuisbezoek. Zijn advocaat kondigde aan dat het ziekenhuis hem terugstuurde naar de gevangenis, ondanks het feit dat hij leed aan een ernstige longontsteking.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVING

17 januari: Een rechtbank in Diyarbakır besliste politieagent Yakup Şenocak vrij te spreken die de Koerdische universiteitsstudent Kemal Kurkut doodschoot tijdens Newroz-feesten in 2017.

18 januari: Een rechtbank in Kayseri sprak een gevangenisstraf van slechts zeven en een halve maand uit aan politieagent Hüseyin Engin voor de dood van universiteitsstudent Ali İsmail Korkmaz die in 2013 werd doodgeslagen tijdens de protesten in Gezi Park tegen de regering. De officier werd veroordeeld voor "opzettelijk licht letsel toebrengen".

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

20 januari: Een Kocaeli-rechtbank sprak voorwaardelijke gevangenisstraffen uit aan 15 mensen wegens hun deelname aan een herdenkingsevenement in 2014.

20 januari: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een demonstratie buiten een gevangenis om te protesteren tegen schendingen van rechten in gevangenissen, waarbij 10 mensen kortstondig werden vastgehouden.

20 januari: De autoriteiten namen een groot geldbedrag in beslag dat op de bankrekening van de Nesin Foundation was gestort omdat de donatiecampagne van de stichting ongeautoriseerd was.

22 januari: De politie in Istanbul komt tussenbeide bij een herdenkingsbijeenkomst van een linkse groep, waarbij zes activisten worden vastgehouden.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

16 januari: Een rechtbank in Ankara oordeelde om de toegang tot ten minste vier nieuwsberichten en twee opinieartikelen te blokkeren over beschuldigingen van corruptie waarbij presidentiële assistent Metin Kiratlı betrokken was.

19 januari: De politie in Bitlis hield journalist Sinan Aygül kort vast vanwege zijn berichtgeving over een nieuwsbericht.

19 januari: Een İstanbul-aanklager eist tot vier jaar gevangenisstraf voor oppositiepoliticus Eren Erdem op beschuldiging van belediging van de president op sociale media.

19 januari: Een rechtbank in Tunceli verbood de publicatie en verkoop van twee boeken van auteur Murat Kahraman.

19 januari: Een rechtbank in Istanbul besliste de journalist Nişmiye Güler vrij te spreken die terechtstond op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda op sociale media.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

16 januari: Het Grondwettelijk Hof heeft verschillende artikelen nietig verklaard van twee wetten over de noodtoestand die was opgelegd na een mislukte staatsgreep in 2016. De uitspraak zou naar verwachting het herstel van enkele ambtenaren die op staande voet uit hun baan waren ontslagen bij een noodtoestand, vergemakkelijken -wetten.

17 januari: Een rechtbank in Diyarbakır besliste politieagent Yakup Şenocak vrij te spreken die de Koerdische universiteitsstudent Kemal Kurkut doodschoot tijdens Newroz-feesten in 2017.

18 januari: Een rechtbank in Kayseri sprak een gevangenisstraf van slechts zeven en een halve maand uit aan politieagent Hüseyin Engin voor de dood van universiteitsstudent Ali İsmail Korkmaz die in 2013 werd doodgeslagen tijdens de protesten in Gezi Park tegen de regering . De officier werd veroordeeld voor "opzettelijk licht letsel toebrengen".

20 januari: Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat het ontslag van arbeider Resul Aydın bij een suikerraffinaderij in staats eigendom vanwege de vermeende banden van zijn vrouw met de Gülen-beweging, een schending was van zijn recht op respect voor het privé- en gezinsleven.

KOERDISCHE MINDERHEID

17 januari: Een rechtbank in Diyarbakır besliste politieagent Yakup Şenocak vrij te spreken die de Koerdische universiteitsstudent Kemal Kurkut doodschoot tijdens Newroz-feesten in 2017.

18 januari: Een rechtbank in Diyarbakır legde gedetineerde İhsan Uğur een disciplinaire straf op wegens het spreken in het Koerdisch tijdens een ziekenhuisbezoek, waardoor zijn sportieve en sociale activiteiten een maand werden opgeschort.

18 januari: Gençlerbirliği, een voetbalclub uit Ankara, beëindigde het contract met voetballer Rodin Cem Deprem een dag nadat het was gesloten, naar verluidt nadat hij had ontdekt dat de Zweedse club waar hij eerder speelde, was opgericht door de Koerdische diaspora in Zweden.

19 januari: Een rechtbank in Diyarbakır veroordeelde HDP-directeur Bahar Karakaş Uluğ tot zeven jaar en zes maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme. Uluğ werd eerder door het ministerie van Binnenlandse Zaken uit een lokale gemeenteraad gezet.

ANDERE MINDERHEDEN

17 januari: Het Grondwettelijk Hof oordeelde in het voordeel van de Hasköy Aya Paraskevi Church Foundation en zei dat de afwijzing van het verzoek om teruggave van eigendommen door de Algemene Directie van Stichtingen een schending van rechten vormde.

17 januari: De Aya Yorgi-kerk in Istanbul werd vernield door niet-geïdentificeerde aanvallers die slogans op de muren spotten.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

16 januari: Een Ağrı-gevangenis weigert ziekenhuisverwijzingen aan gevangenen die weigerden mondonderzoek te ondergaan.

17 januari: Een gevangenis in Istanbul weigert gedetineerde Yakup Saygılı toe te staan de begrafenis van zijn vader bij te wonen. Ook de gevangenisdirectie motiveerde haar beslissing niet. Saygılı is een voormalige politiechef die in 2013 corruptieoperaties leidde waarbij hooggeplaatste regeringsfunctionarissen betrokken waren.

17 januari: Een gevangenis in Kütahya ontzegt naar verluidt al een maand lang medische behandeling aan gevangenen.

17 januari: Een Giresun-gevangenis weigert ziekenhuisverwijzing naar gevangene Zübeyir İdem omdat hij weigert een mondonderzoek te ondergaan.

18 januari: Een rechtbank in Diyarbakır legde gedetineerde İhsan Uğur een disciplinaire straf op wegens het spreken in het Koerdisch tijdens een ziekenhuisbezoek, waardoor zijn sportieve en sociale activiteiten een maand werden opgeschort.

19 januari: Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat een gevangenisdirectie in Kahramanmaraş die gevangene Ahmet Bayanmelek toestemming ontzegde om de begrafenis van zijn moeder bij te wonen, zijn recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven schond.

21 januari: Een Ağrı-gevangenis beperkte de toegang van gevangenen tot boeken. Aanklagers in de provincie hebben naar verluidt niet gereageerd op verzoekschriften van gevangenen. De gevangenisdirectie verstrekke de zieke gevangene Abidin İnci ook zijn medicatie niet met de vereiste frequentie van één keer per maand.

21 januari: Rapporten wezen op overbevolking in een vrouwengevangenis in Denizli, waaruit bleek dat sommige gevangenen gedwongen waren op de grond te slapen.

22 januari: Een Van-gevangenis belemmerde naar verluidt de behandeling van de zieke gevangene Gıyasettin Sevmiş.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

19 januari: Het Stockholm Centre for Freedom heeft een rapport uitgebracht over het terugdringen van asielzoekers aan de Turks-Griekse grens, dat zich richt op hoe de refolement van Turkse politieke asielzoekers verwoestende gevolgen heeft voor hun leven.

FOLTERING EN MISHANDELING

18 januari: De bewakers in een gevangenis in Antalya vielen fysiek twee gevangenen aan die zich verzetten tegen handboeien omdoen voor een gerechtsbezoek. De gevangenen raakten naar verluidt gewond en hun verwondingen werden niet behandeld.

20 januari: De politie in Istanbul mishandelde activist Berfin Polat die in hechtenis zat nadat hij tijdens een demonstratie was vastgehouden.

21 januari: Uit berichten in de media bleek dat een gevangenis in Diyarbakır gedetineerde Derya Ren een disciplinaire straf van drie dagen in eenzame opsluiting heeft opgelegd vanwege haar verzet tegen een fouillering.

21 januari: Een politieagent in Istanbul heeft een man genaamd Muhammet Raşit Kaçan fysiek mishandeld en verwond vanwege een ruzie.

22 januari: De bewakers in een Elazığ-gevangenis vielen 15 gevangenen fysiek aan.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

16 januari: Het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken kondigde aan dat het de Turkse ambassadeur had opgeroepen om een waarschuwing te geven nadat parlementslid Mustafa Açıkgöz van de regeringspartij haatzaaiende taal had gezien in een video die wijdverspreid was op sociale media. In de video riep Açıkgöz op tot de "vernietiging" van de aanhangers van de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK) en de leden van de Gülen-beweging.